

**PRIMERS AUXILIS
PSICOLÒGICS (PAP)**

**Mireia Muñoz Manzanares
Víctor Escoda Chamorro**

Què són?

Segons l'OMS són una resposta de recolzament a un ésser humà que està patint i pot necessitar ajuda, amb l'objectiu de prevenir afeccions psicològiques i mitigar l'impacte en la comunitat. Són una resposta breu i immediata a una persona que ha viscut un esdeveniment vital potencialment traumàtic, per ajudar als afectats a afrontar la situació, prevenint que hi hagi més seqüeles que les necessàries.

Objectius:

- Promoure sensació de **seguretat**.
- Promoure **habilitats d'afrontament i de funcionament adaptatiu** dels afectats per un esdeveniment vital potencialment traumàtic.
- Promoure connexió amb **recursos socials de la persona i comunitaris**.

Qui els pot aplicar?

Qualsevol persona que s'hagi **format** per fer-ho. No és imprescindible ser professional sanitari. Però compte!

- Hem de saber els nostres límits i ser capaços de derivar a servei professionalitzat si s'escau.
- S'ha de descartar, primer, que hi hagi un risc vital per a la persona, en aquest cas s'ha de contactar amb els serveis d'urgència o emergència pertinents (061/112).

Qui els pot aplicar?

Els PAP inclouen factors que ajuden a les persones a recuperar-se a llarg termini, com són:

- Sentir-se segur, connectat amb els altres, amb calma i amb esperança.
- Tenir accés a recolzament social, físic i emocional.
- Sentir-se capaç d'ajudar-se a sí mateixos com a individus i a comunitats.

Per a qui són les PAP?

- Per a infants, adolescents i adults que han viscut de forma recent o viuen un esdeveniment crític greu.
- Són una opció, no una obligació, hem de respectar què vol la persona i restar disponibles per si ho demana.
- Model d'intervenció en PAP de Farchi, Cohen y Mosek (2014) que apunta a disminuir els efectes fisiològics del sistema límbic i reactivar les funcions cognitives per a prevenir el desenvolupament de l'estrès posttraumàtic. L'esmentat model proposa 6 directrius que contenen la lletra C (Six C's Model).

Resum Model *The SIX C's* Moshe Farchi et al. (2018)

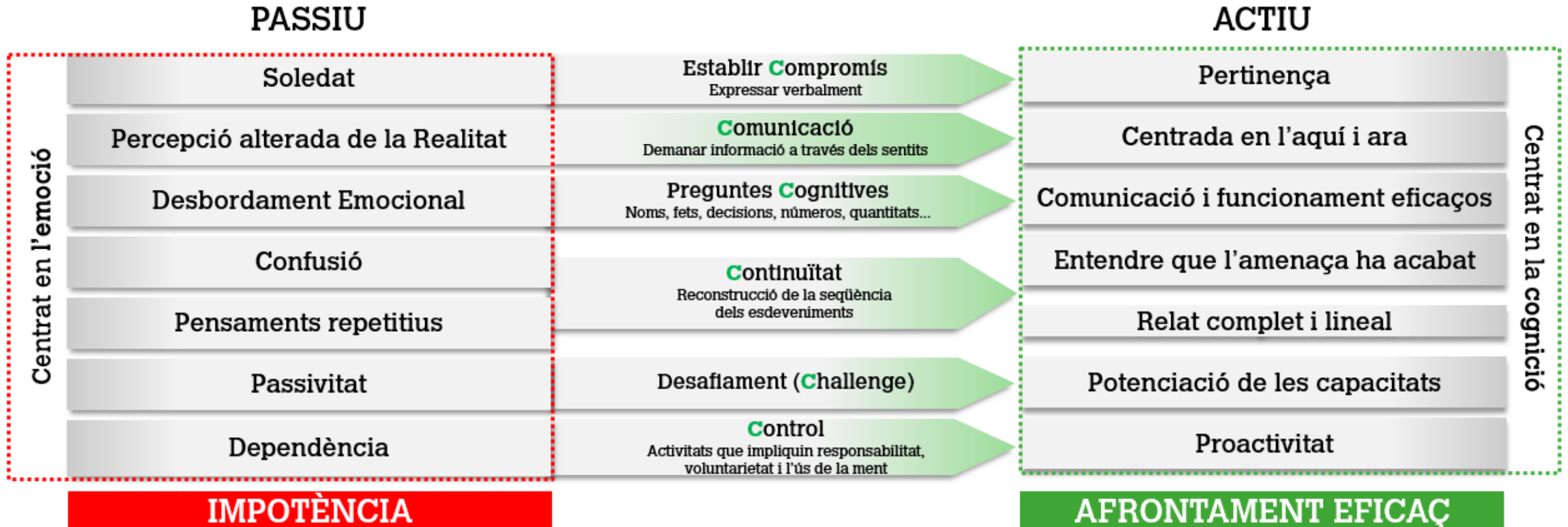

Figura 1. Esquema realitzat per Mireia Muñoz, basat en el Model *The SIX C's* de Moshe Farchi et al. (2018)

Menció a l'atac d'ansietat

L'ansietat és una ***reacció d'alarma*** que s'activa quan una persona percep un perill o amenaça -real o fictícia- que ***afecta tant a la ment com al cos.***

Té una clara funció de supervivència, ens prepara per ***“fugir o lluitar”.***

Menció a l'atac d'ansietat

Què passa en el nostre cos?

- Taquicàrdia,
- hiperventilació,
- dispnea,
- tremolors,
- formigueig a les extremitats,
- sensació de mareig,
- opressió al pit,
- suor,
- tensió muscular,
- etc.

Aquesta simptomatologia es pot presentar com simptomatologia lleu o extrema.

Menció a l'atac d'ansietat

Un atac d'ansietat és aquesta resposta portada a l'extrem, manifestant-se una simptomatologia molt intensa, atès que percebem el perill com a molt amenaçant per a la nostra integritat ***tant física (“em moriré”) com mental (“estic embogint”)***.

A l'hora d'actuar amb la persona afectada pot ser útil preguntar-li si li ha passat abans i què va fer i li va ajudar en altres ocasions.

Menció a l'atac d'ansietat

Controlar l'espai

1. Portar a la persona a un **lloc segur i calmat**. Allunyar-la de l'estímul angoixant (si és que el coneixem).
2. **Afluixar la roba** per evitar pressions.
3. **Evitar les acumulacions** de gent.
4. Preguntar si necessita caminar o prefereix seure.

Guia tècnica de respiració

La hiperventilació agreuja la simptomatologia, així que utilitzar tècniques de respiració serà molt útil en aquestes ocasions.

1. Preguntem si vol estar assegut/da, dempeus o caminant i, com decideixi, proposarem guiar-li les respiracions.
2. No hi ha una única tècnica de respiració. A tenir en compte: **Inspirar pel nas i expirar per la boca**.
  - Quan inspirem la panxa és la que s'ha d'inflar (a vegades ajuda que posi una mà a l'abdomen i es centri en que aquest pugui i baixi).
  - Més segons expirant que no pas inspirant (recordem que estem hiperventilant i està entrant molt d'aire i no donem temps a que surti el CO₂). Un exemple seria 4" inspirant i 6" expirant.
  - Pot ajudar que una persona li guiï la respiració, tant verbalment (per exemple anar comptant) com físicament (fent moviments amb les mans per quan ha d'inspirar i expirar).
  - Animar a que ho faci i reforçar l'esforç que està fent.

Menció a l'atac d'ansietat

Quan tenim un atac d'ansietat acostumem a centrar-nos molt en les sensacions físiques que estem sentint i això encara les pot augmentar.

Posar el focus en estímuls externs -el que veiem, toquem, escoltem... Tocar-nos la panxa en respirar ***pot ajudar a la disminució dels símptomes físics.***

No hem d'oblidar que aquesta ansietat surt per algun motiu, és per això que es recomana que la pròpia persona o els adults responsables d'ella valorin si cal una ajuda professional al respecte. Aquestes recomanacions, tot i que ajuden a gestionar l'atac d'ansietat, no són la solució a llarg termini.

Informació el·laborada per:

MIREIA MUÑOZ MANZANARES

Màster en Psicologia General Sanitària i
Postgrau en Psicologia de les Emergències

VÍCTOR ESCODA CHAMORRO

Màster en Psicopedagogia

Àrea BQ SALUT de l'FCBQ

Informa't de les properes accions i esdeveniments

Segueix la nostra activitat a
www.basquetcatala.cat/bqsalut

Àrea BQ SALUT de l'FCBQ

Què és BQ Salut?

BQ Salut neix amb el clar objectiu de reduir la sinistralitat en el Bàsquet Català. Una àrea de salut dins la **Federació Catalana de Basquetbol** per a la prevenció dels accidents esportius dels federats.

BQ Salut ofereix serveis als clubs i entitats adherides relacionats amb la formació i prevenció de lesions (detecció, prevenció i tractament), tot intentant fer front a la l'alta sinistralitat registrada durant les darreres temporades en el nostre esport.

Dades Contacte:

93 396 66 00

bqsalut@basquetcatala.cat

basquetcatala.cat/bqsalut

SALUT
BQ

 Clínica
Corachan

**CONSELLS
BQ SALUT**

Gràcies!

Àrea BQ Salut · Federació Catalana de Basquetbol